

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen wat betreft de implementatie van diverse Europese verordeningen en richtlijnen en de versterking van het asbestafbouwbeleid
– Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren aan het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) en het Materialendecreet met als doel de implementatie van Europese wetgeving, het optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid, en een vereenvoudiging op een aantal punten en een betere kwaliteitsborging.

Implementatie van Europese wetgeving

OVAM zal mee uitvoering geven aan Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energiestaat van gebouwen die tegen 29 mei 2026 moet worden omgezet. De richtlijn bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat het GWP (Global Warming Potential of aardopwarmingsvermogen) over de volledige levenscyclus van het bouwwerk wordt berekend. Uit deze verplichte berekening volgen een aantal nieuwe taken voor OVAM, nl. het voorzien in de methodiek voor de berekening, het bijhouden van de materiaalprestatieberekeningen in een databank, het afleveren van MPC's (materiaalprestatiecertificaten) en het bewaken en opvolgen van de kwaliteit (via het certificeren van materiaalprestatie-deskundigen en erkennen van certificatie-instellingen voor MP-deskundigen).

Voor de taken zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen wordt OVAM aangeduid als bevoegde autoriteit.

De implementatie van verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (tegen 21 mei 2026) betreft veelal technische aanpassingen.

Daarnaast creëert dit ontwerpdecreet ook de nodige rechtsgronden in het DABM en het Materialendecreet voor de taken van Mooimakers. In uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – conform de SUP-richtlijn – zal OVAM niet alleen middelen ontvangen voor haar zwerfvuilbeleid maar ook instaan voor de verdeling van de zwerfvuilheffing naar andere overheidsactoren.

Optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bepaalde doelgroepen en bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moet beschikken tegen 2030 of vanaf 2030 i.p.v. tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten aanzien van andere risicogebouwen. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen gebruikt door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. Een definitie van toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter wordt ingevoerd voor sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden wordt. We geven invulling aan de alternatieve rapportagevorm “aangepast asbestatetest” voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Andere wijzigingen zijn gericht op kwaliteitsborging van het asbestatetest en de verduidelijking van rechtsgronden.

Vereenvoudiging en kwaliteitsborging

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen: bemalingswater wordt uitgesloten van het toepassingsgebied van het Materialendecreet, de definitie bedrijfsafval wordt aangepast, en een aantal wijzigingen hebben tot doel om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt bijgesteld. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij bepaalde specifieke actoren.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Omgeving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp-wijzigingsbesluit werd voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies. Het advies 2025-286-D werd ontvangen op 5 augustus 2025.

De Inspectie van Financiën heeft advies KS/2025002926 afgeleverd op 19 augustus 2025. Het akkoord van de minister van Begroting werd verleend op 16 december 2025..

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren op 3 punten.

IMPLEMENTATIE VAN EUROPESE WETGEVING

Een aanvulling van de taken van OVAM in het Decreet Algemene Bepaling Milieubeleid (DABM) en een versterking van de rechtsgronden in het Materialendecreet zijn nodig om de taken van OVAM met betrekking tot zwerfvuil en sluikstorten, en nieuwe taken in uitvoering van verschillende Europese verordeningen en richtlijnen, zoals verordening (EU) 2023/1542 (batterijen), verordening (EU) 2024/1157 (EVOA, grensoverschrijdend transport van afvalstoffen) en richtlijn (EU) 2024/1275 (EPB-D, energieprestatie van gebouwen) vorm te kunnen geven.

A. Om invulling te geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – in uitvoering van de **SUP-richtlijn** (Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu) – gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het interregionale Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de **uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil** ('ISA UPV en Zwerfvuil'). De goedkeuring van het ISA UPV en Zwerfvuil heeft tot gevolg dat OVAM over eigen middelen zal beschikken voor het voeren van een zwerfvuilbeleid. Het gaat hierbij over de taken die momenteel reeds door Mooimakers worden uitgevoerd om uitvoering te geven aan het zespijlerbeleid ([Over Mooimakers | Mooimakers.be](https://mooimakers.be)). Mooimakers is op dit moment nog een vrijwillig initiatief tegen zwerfvuil en sluikstort van OVAM, Fost Plus en de VVSG, gefinancierd vanuit de verpakings- en tabakssector. Mooimakers voert onderzoek, stimuleert kennisuitwisseling en educatie, organiseert campagnes, ondersteunt op een proactieve manier alle actoren die zich engageren in de strijd tegen zwerfvuil en zet zelf aanstekelijke acties op. Dit ontwerpdecreet creëert de nodige rechtsgronden voor de taken van Mooimakers in het DABM en het Materialendecreet. Daarnaast werd OVAM aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties en die de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert. Ook deze taken werden verankerd.

B. OVAM zal mee uitvoering geven aan **Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen**. Deze richtlijn moet tegen uiterlijk 29 mei 2026 worden omgezet. Richtlijn (EU) 2024/1275 bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat het GWP (Global Warming Potential of aardopwarmingsvermogen) over de volledige levenscyclus berekend, overeenkomstig bijlage III, en op het energieprestatiecertificaat van het gebouw vermeld wordt:

- a) vanaf 1 januari 2028, voor alle nieuwe gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1 000 m²;
- b) vanaf 1 januari 2030, voor alle nieuwe gebouwen.

Daarnaast moeten de lidstaten uiterlijk op 1 januari 2027 een routekaart publiceren waarin de invoering van grenswaarden voor het totale cumulatieve GWP gedurende de levenscyclus van alle nieuw gebouwen wordt uiteengezet, en stellen zij streefcijfers vast voor nieuwe gebouwen vanaf 2030, rekening houdend met een progressieve neerwaartse trend, alsook maximumgrenswaarden, die voor verschillende klimaatzones en bouwtypologieën zijn gespecificeerd, en stellen zij de Commissie daarvan in kennis. Deze maximumgrenswaarden stemmen overeen met de doelstellingen van de Unie om klimaatneutraliteit te bereiken

OVAM beschikt met TOTEM reeds over een tool die toelaat om de GWP-indicator en de milieu-impact van bouwwerken te berekenen. De beleidsnota Omgeving stelt hierover: *"Vlaanderen moet energiezuinig en toekomstgericht bouwen met een doordacht gebruik van materialen. In uitvoering van de herziene Europese Richtlijn Energieprestatie van gebouwen (EPBD) en in overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en Wonen onderzoeken we hoe we de totale milieu-impact op basis van TOTEM waar dat vereist is, op het energieprestatiecertificaat kunnen vermelden. Tegen 1 januari 2027 werken we een routekaart uit met streefcijfers voor de impact vanaf 2030, inzettend op een progressieve neerwaartse trend en maximumgrenswaarden."* Dit wordt bevestigd in de beleidsnota Energie en Klimaat.

Uit deze verplichte berekening van de GWP-indicator en de totale milieu-impact via TOTEM volgen een aantal nieuwe taken voor OVAM, die in lijn liggen met de taken die VEKA opneemt in het kader van EPB. Het gaat om het voorzien in de methodiek voor de berekening, het bijhouden van de

berekeningen in een materiaalprestatie-databank, het afleveren van materiaalprestatiecertificaten (MPC's) en het bewaken en opvolgen van de kwaliteit (via het certificeren van materiaalprestatiedeskundigen en erkennen van certificatie-instellingen voor MP-deskundigen). Er wordt een rechtsgrond ingeschreven voor deze taken en de nadere uitwerking omtrent de materiaalprestatie, waaronder de GWP-waarde valt. Specifiek voor de GWP-waarde wordt eveneens een delegatie aan de Vlaamse Regering ingeschreven om eisen te stellen aan de GWP-waarde, teneinde uitvoering te kunnen geven aan de Europese verplichting om vanaf 2030 grens- en streefwaarden voor de GWP-waarde in te voeren. Deze aspecten zullen later verder worden uitgewerkt via een wijziging van VLAREMA.

Met de materiaalprestatiedeskundige wordt een nieuwe rol/functie gecreëerd, die door de EPB-verslaggever of een andere partij in het bouwproces zoals de architect of de aannemer kan worden ingevuld. Er is bewust gekozen voor flexibiliteit en het niet toewijzen aan een specifieke, reeds bestaande partij om zo enerzijds niet de bestaande situatie of markt te impacteren en anderzijds geen geïnteresseerde actoren uit te sluiten. Gegevens van VEKA tonen immers aan dat slechts 2,5% van de aangiftes wordt gedaan door een architect die verslaggever is.

Er wordt eveneens voorzien in een rechtsgrond voor het opleggen van een retributie in ruil voor de dienstverlening van OVAM in het kader van de materiaalprestatieberekeningen van bouwwerken, bijvoorbeeld voor het afleveren van een materiaalprestatiecertificaat (MPC), of voor het consulteren van gegevens uit de materiaalprestatiedatabank, of voor een erkenning als certificatie-instelling voor MP-deskundige. Deze retributies zijn noodzakelijk om het systeem rond materiaalprestatieberekeningen op een kwalitatieve manier uit te werken en te onderhouden

C. OVAM zal als bevoegde autoriteit de taken op zich nemen zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de **Verordening 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen** met betrekking tot het beheer van afgedankte batterijen (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid). We versterken hiervoor de rechtsgrond.

D. De **Europese verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging** (import en export) **van afvalstoffen** (EVOA) werd in 2024 herzien. Naar aanleiding daarvan moeten zowel in het DABM als in het Materialendecreet een aantal wijzigingen worden doorgevoerd.

Verwijzingen naar de oude verordening moeten vervangen worden door verwijzingen naar de nieuwe verordening. Om niet steeds de volledige titel van de verordening te moeten hanteren voeren we in artikel 3 van het Materialendecreet ook een definitie in voor "verordening (EU) 2024/1157". De herziening van de verordening leidde tot een verschuiving van artikelnummers. Ook bij verwijzingen naar specifieke artikels uit de verordening moeten dus aanpassingen gebeuren.

De rechtsgrond voor het innen van een retributie voor de administratieve kosten verbonden aan de kennisgevings- en toezichtsprocedure blijft behouden, maar verschuift van artikel 14 naar artikel 66 waar ook alle andere retributies vermeld staan. Verder wordt dit aangevuld met een rechtsgrond om ook dergelijke retributie te vragen voor het behandelen van 'bijlage VII'-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien is in de verordening. Het louter creëren van een rechtsgrond voor deze retributies, in lijn met de verordening, wil nog niet zeggen dat die effectief worden doorgevoerd. Daarvoor is zowel verder onderzoek als een aanpassing van het VLAREMA nodig.

OPTIMALISEREN EN VERSTERKEN VAN HET ASBESTAFBOUWBELEID

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd. De belangrijkste worden hieronder toegelicht.

Toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter

We voegen deze definitie toe. Bij de opmaak van een asbestinventaris heeft de asbestdeskundige vrije toegang nodig tot alle constructiedelen en wordt veelvuldig beeldmateriaal verzameld en plannen

opgemaakt of gebruikt. De definitie benoemt limitatief toegankelijke constructies met risicobouwjaar die in aard van gebruik onderhevig zijn aan specifieke veiligheidsvoorschriften waardoor een normale uitvoering en rapportage van een asbestinventaris niet mogelijk is. De afbakening is beperkt tot sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden.

Aangepast asbestinventarisatetest

We geven hiermee invulling aan de alternatieve rapportagevorm voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Omwille van de aard van het gebruik en de constructietechnische kenmerken is de klassieke rapportage van een asbestinventarisatetest niet geschikt. Het aangepaste asbestinventarisatetest wordt eveneens door OVAM afgeleverd na een correcte ingave van een aangepaste rapportage van de asbestinventarisgegevens. De asbestinventaris wordt eveneens door een gecertificeerd 'asbestdeskundige inventarisatie' opgemaakt. Deze aangepaste rapportage focust op de essentiële gegevens die OVAM nodig heeft om de asbestveilige toestand van de constructies te kunnen monitoren. De eigenaar en beheerder van deze constructies beheren zelf de eventuele ruimere asbestinventarisgegevens.

Uitbreiding verwijdermijlpaal 2034

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bij publieke constructies bestond al een algemene verwijderplicht voor asbestcementen dak- en gevelbekleding. Bij stormschade maar vooral bij brand verspreiden asbestdeeltjes zich in de ruime omgeving. Deze incidenten doen zich in Vlaanderen wekelijks voor, dit voorjaar nog op grote schaal bij een asbestbrand in Brugge. Het saneren van het publieke domein en private tuinen kost gemeenten daarbij veel geld. Deze uitgaven kunnen ze zelden recupereren van de eigenaar of beheerder van het bronperceel omdat brandverzekeringen deze gevolgschade nagenoeg nooit dekken. Hoe groter de oppervlakte asbestcement in de buitenschil, hoe groter de potentiële verontreinigingsperimeter in de omgeving. De oppervlakte kan een dak- of gevelbekleding individueel omvatten of opgeteld indien beiden voorkomen.

De activeerbare uitbreiding van de verwijdermijlpaal 2034 komt tegemoet aan de maatschappelijk vraag om het risico op grootschalige asbestincidenten terug te dringen en aan het verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gefaseerde verwijderingsplicht te overwegen, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten-batenverhouding en prioriteit wordt gegeven aan acties met het grootste gezondheidsrendement.

Versneld asbestinventarisatetest

Bepaalde doelgroepen en eigenaars van bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moeten beschikken, nl. tegen/vanaf 2030 i.p.v. tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten opzichte van de bestaande verplichting voor alle constructies met risicobouwjaar tegen 2032. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen in gebruik door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. De vervroegde mijlpaal is daarom logisch en makkelijk te halen, maar ook noodzakelijk om in de periode tot 2032 de aanvragen voor asbestattesten voldoende te spreiden; dit om een gezonde marktwerking te kunnen verzekeren. Zonder deze spreiding dreigt een overbevraging van asbestdeskundigen in 2030 en 2031 met risico op een vertraging of stilstand van vastgoedtransacties.

Deze vervroegde termijn komt tegemoet aan de krachtlijnen uit het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gespreide uitvoering van de generieke asbestinventarisatieplicht tegen uiterlijk 2032 te realiseren en om sterker in te zetten op risicogebouwen waar kinderen en jongeren veel tijd spenderen. Daarnaast komt deze vervroeging ook tegemoet aan het herhaalde verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij dit actieplan om de asbestinventarisatieverplichting uit te breiden naar verhuur van woningen; dit om zo een betere bescherming van huurders te waarborgen.

Informatieplicht

Verplichting voor de eigenaar om bij het opstellen van de asbestinventaris alle informatie over de aanwezigheid van asbest in de constructie waarover hij beschikt, te verschaffen aan de asbestdeskundige, zodat die deze informatie kan opnemen in de asbestinventaris. Enkel op deze manier waarborgen we dat bij een overdracht alle beschikbare informatie over asbestmaterialen in de constructie in één overzichtelijk asbestinventarisatetest wordt bezorgd aan de nieuwe eigenaar.

Aanvullend onderzoek

Een nieuwe bepaling regelt de mogelijkheid voor de eigenaar om een aanvullend onderzoek te laten uitvoeren door de asbestdeskundige op het ogenblik dat die de opdracht geeft tot het opstellen van de asbestinventaris. Dit geeft invulling aan een reële behoefte van eigenaars en wordt als suggestie vermeld door Fedasbest in haar Memorandum. Dit onderzoek gaat verder dan de verplichtingen voor een standaard onderzoek en dat in het bijzonder voor:

- het opsporen van niet vast te stellen materialen met destructieve handelingen met het oog op de uitvoering van werken;
- het gedetailleerder afperken van het voorkomen van asbesthoudende materialen;
- het onderzoeken van bijkomende materialen of constructies met een meer gedetailleerde beschrijving van de asbestmaterialen met het oog op het opstellen van een asbestinventaris in het kader van de werkgeversverplichtingen.

Certificatieplatform

Er wordt een rechtsgrond opgenomen om de gegevens voor de certificering van de asbestdeskundigen op te nemen in een certificatieplatform beheerd door OVAM. Deze databank is nodig om de juiste toegangsrechten tot de Databank Asbestinventarisatie te beheren. Het zorgt er ook voor dat de certificatie-instellingen resp. OVAM op een eenvoudige manier kunnen opvolgen dat de asbestdeskundigen resp. de certificatie-instellingen op een correcte manier hun taken uitvoeren. Ten slotte kunnen op deze manier de meest essentiële gegevens van de asbestdeskundigen op een eenvoudige manier worden overgedragen als zij zich aansluiten bij een andere certificatie-instelling.

Daarnaast worden meerdere kleinere, veelal technische aanpassingen opgenomen om tot een juiste toepassing, heldere rechtsgrond en verdere verduidelijking te komen.

VEREENVOUDIGING & KWALITEITSBORGING

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen.

Bemalingswater

Het gebruik of het in de bodem brengen van bemalingswater wordt uitgesloten van het toepassingsgebied van het Materialendecreet. Op 21 juni 2024 werd de Grondwatertrein (wijziging VLARREM) definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit wijzigingsbesluit heeft als doel het beheer van het grondwater te verbeteren. De eventuele risico's verbonden aan het verontreinigd zijn van bemalingswater worden hierin al voldoende opgevangen.

Definitie bedrijfsafval

Het Materialendecreet stelt dat afvalstoffen ofwel huishoudelijke afvalstoffen ofwel bedrijfsafvalstoffen zijn (artikel 22). De huidige definitie van bedrijfsafvalstoffen is onduidelijk en te beperkend. Op basis van een letterlijke interpretatie van de definitie van bedrijfsafvalstoffen kan worden geargumenteed dat bepaalde afvalstoffen noch huishoudelijk afval noch bedrijfsafval zijn, wat een juridisch vacuüm creëert. Dit wordt rechtgezet.

Opmaak preventie- en uitvoeringsplannen

Een aantal wijzigingen zijn opgenomen om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. Een aantal achterhaalde bepalingen worden geschrapt, zoals de (fysieke) terinzagelegging bij de gemeenten. Verder wordt verduidelijkt hoe moet worden teruggekoppeld over de inspraakprocedure in het verslag aan de Vlaamse Regering. Het is onmogelijk om op elke inspraakreactie afzonderlijk in detail te reageren. Daarom wordt duidelijk ingevoegd dat het verslag over de openbare procedure vooral moet aangeven op welke manier rekening werd gehouden met ingediende opmerkingen en bezwaren.

Register en kwaliteitsborging

De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt afgeschaft. In de plaats wordt de mogelijkheid voorzien om bepaalde actoren te kunnen verplichten zich te laten registreren bij OVAM. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij actoren zoals verwerkers van bepaalde specifieke afvalstoffen, in functie van kwaliteitsborgingsystemen. Momenteel wordt gewerkt aan een kwaliteitsborgingsstelsel voor onder andere de verwerkers van residustromen (restafval en gemengd bouw- en sloopafval). Een negatieve keuring of het niet laten keuren moet dan kunnen leiden tot een schorsing van de registratie (en dus van de activiteiten).

Meer algemeen is een betere rechtsgrond nodig om voorwaarden op te leggen aan verwerkers van afvalstoffen. Belangrijk is dat het hier niet gaat over voorwaarden die gerelateerd zijn aan hinderaspecten of andere zaken die reeds via de omgevingsvergunning (VLAREM II) zijn geregeld. Het gaat over voorwaarden gerelateerd aan artikel 4 van het materialendecreet die typisch in VLAREMA worden uitgewerkt.

Om goed functionerende kwaliteitsborgingsystemen mogelijk te maken, is het nodig dat keuringsinstellingen op een onafhankelijke wijze de werking, bedrijfsprocessen en behaalde resultaten van bepaalde actoren in de afvalketen kunnen doorlichten. Om die onafhankelijkheid te waarborgen, wordt de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om de keuringsinstellingen te financieren via een stelsel van retributies.

Interoperabiliteit

Het materialendecreet laat toe dat identificatieformulieren van afvaltransporten in elektronische of digitale vorm afgeleverd worden. Meer dan één digitaal stelsel kan deze digitale identificatieformulieren afleveren en wijzigen. Om de doorstroming van de gegevens tussen verschillende systemen vlot te laten verlopen is er interoperabiliteit tussen deze systemen nodig. Die wordt bekomen door gebruik te maken van gestandaardiseerde gegevensformaten en een centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert. Het centrale uitwisselingsplatform heeft als belangrijkste doel om de bedrijven die betrokken zijn bij het afvalbeheer op een gebruiksvriendelijke wijze met elkaar te laten samenwerken en heeft geen rechtstreeks nut voor OVAM. De kost voor het aanbieden en het beheer van dit platform wordt daarom doorgerekend naar de gebruikers van het platform. Door het aanbieden en beheer van het platform faciliteert OVAM de samenwerking tussen de betrokken bedrijven.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

We verwijzen hiervoor naar de artikelsgewijze bespreking in de Memorie van Toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

OVAM wordt aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en die de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing

organiseert. Voor details verwijzen we naar de definitieve goedkeuring van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil (VR 2025 2811 DOC.1115-1).

Het ontwerpdecreet voorziet rechtsgronden voor de invoering van nieuwe retributies:

- voor de dienstverlening van OVAM in het kader van de materiaalprestatieberekeningen van bouwwerken;
- voor het behandelen van ‘bijlage VII’-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien in verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen;
- voor het gebruik van het centrale platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren, dat OVAM aanbiedt en beheert.

Om de onafhankelijkheid van keuringsinstellingen in de afvalketen te waarborgen, wordt de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om de keuringsinstellingen te financieren via een systeem van retributies.

De impact en hoogte van deze retributies kan nu nog niet kwantitatief worden ingeschat. Het effectief invoeren van bijkomende retributies of de hoogte ervan moet per type retributie nog verder bekeken worden en uiteindelijk via uitvoeringsbesluiten (BVR) effectief doorgevoerd worden. Aan het kabinet van de Vlaamse minister van Begroting wordt een overzicht bezorgd van de verschillende retributies met hun voorziene tijdlijn voor verdere uitwerking. Waar mogelijk (op basis van de tijdlijn inzake uitwerking) wordt bij de tweede principiële goedkeuring meer duidelijkheid gegeven over de verwachte hoogte en financiële impact

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen onmiddellijke impact op het personeel van de Vlaamse overheid te verwachten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen rechtstreekse impact op de lokale en provinciale besturen te verwachten. OVAM wordt met dit ontwerpdecreet wel aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties – waaronder lokale besturen en provincies – van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert.

4 VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal na een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse regering voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINAraad) en de Vlaamse Jeugdraad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen wat betreft de implementatie van diverse Europese verordeningen en richtlijnen en de versterking van het asbestafbouwbeleid;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad) in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
- 3° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering het advies van Vlaamse Toezichtscommissie (VTC), in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
- 4° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Jeugdraad in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

JO BROUNS

6 BIJLAGEN

- voorontwerp van decreet
- memorie van toelichting
- advies IF
- begrotingsakkoord